

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 119/17
V Luxemburgu 14. novembra 2017

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-498/16
Maximilian Schrems/Facebook Ireland Limited

Podľa generálneho advokáta Bobeka pán Maximilian Schrems sa môže dovolávať postavenia spotrebiteľa pri podaní žaloby proti spoločnosti Facebook Ireland pred rakúskymi súdmi v prípade používania svojho facebookového konta na súkromné účely

Maximilian Schrems sa však nemôže dovolávať postavenia spotrebiteľa v súvislosti s uplatnením nárokov, ktoré mu postúpili iní spotrebitelia

Pán Maximilian Schrems žaluje na rakúskych súdoch spoločnosť Facebook Ireland. Tvrdí, že spoločnosť Facebook Ireland porušila jeho právo na ochranu súkromia a osobných údajov,¹ ako aj ďalších siedmich používateľov Facebooku, ktorí mu postúpili v reakcii na jeho online výzvu² svoje nároky³ na uplatnenie týchto práv z dôvodu rovnakých porušení. Títo používatelia majú bydlisko v Rakúsku, Nemecku a Indii.

Spoločnosť Facebook Ireland namieta medzinárodnú právomoc rakúskych súdov. Po prvé tvrdí, že pán Schrems sa na účely súdnych konaní vedených proti nim v žiadnom prípade nemôže ďalej považovať za spotrebiteľa. Spoločnosť Facebook Ireland tvrdí, že z dôvodu podnikateľských aktivít pána Schremsa, súvisiacich s jeho nárokmi, stratil postavenie spotrebiteľa. Preto pán Schrems stratil výhodu, ktorú spotrebiteľom zaručovalo právo EÚ⁴, a to žalovať zahraničnú zmluvnú stranu doma, v mieste ich bydliska. V každom prípade tým, že sa vytvorila facebooková stránka pána Schremsa, znamená to, že ju používa ako podnikateľ. Po druhé spoločnosť Facebook Ireland tvrdí, že výhoda spotrebiteľov, pokiaľ ide o právomoc súdov, má striktné osobnú povahu a nemožno sa jej dovolávať v prípade postúpených nárokov.

Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) požiadal Súdny dvor, aby objasnil výhodu, ktorú majú spotrebitelia, pokiaľ ide o právomoc súdov v súvislosti s týmito dvomi bodmi.

Oberster Gerichtshof podáva opis skutkového stavu a uvádza, že pán Schrems sa špecializuje v oblasti informačných technológií a práva na ochranu osobných údajov a svoju dizertačnú prácu píše na tému právne aspekty ochrany osobných údajov. Pán Schrems používal Facebook od roku 2008. Najskôr používal Facebook výlučne na súkromné účely pod pseudonymom. Od roku 2010 používal facebookové konto pod svojím vlastným menom písaným v cyrilike na svoje súkromné aktivity – zverejňovanie fotografií, zdieľanie a čítanie. Na Facebooku má približne 250 „priateľov“. Od roku 2011 používal Facebook aj prostredníctvom facebookovej stránky. Táto stránka obsahuje informácie týkajúce sa jeho prednášok, účasti na panelových diskusiách a jeho

¹ Pán Maximilian Schrems sa okrem iného domáha neplatnosti niektorých zmluvných podmienok, vydania súdneho príkazu v súvislosti s používaním údajov a náhradou škody. Tieto konania boli začaté prostredníctvom akciovej spoločnosti financujúcej súdne konanie za odplatu vo výške 20 % z výnosu a prostredníctvom agentúry poskytujúcej PR-podporu.

² Prostredníctvom webovej stránky registrovanej na pána Schremsa mu postúpilo svoje nároky proti Facebook Ireland 25 000 osôb. Dňa 9. apríla 2015 sa v poradovníku nachádzalo 50 000 osôb.

³ Len na účely súdnych sporov.

⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

vystúpení v médiách, kníh, ktoré píše, zbierky, ktorú spustil, ako aj informácie o súdnych konaniach,⁵ ktoré vedie proti spoločnosti Facebook Ireland.

Pán Schrems vydal v súvislosti so súdnymi konaniami dve knihy, prednášal (niekedy za odplatu), zaregistroval mnoho webových stránok (blogy, online petície, crowdfunding pre súdne konania proti žalovanému), získal rôzne ocenenia a založil združenie Verein zur Durchsetzung des Grundrechts auf Datenschutz (Združenie na presadzovanie základného práva na ochranu údajov). Vytvoril tím skladajúci sa z desiatich, v jadre z piatich osôb, ktoré ho podporovali v „jeho kampani proti Facebooku“.

V dnešných návrhoch generálny advokát Michal Bobek navrhuje, aby Súdny dvor odpovedal Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) po prvé tak, že **činnosti, akými sú publikovanie, prednášanie, prevádzkovanie webových stránok alebo zbieranie darov na uplatnenie nárokov nevedú ku strate postavenia spotrebiteľa v súvislosti s uplatňovaním nárokov týkajúcich sa používania facebookového konta na súkromné účely**. Preto sa zdá, že pán Maximilian Schrems sa môže považovať za spotrebiteľa, pokiaľ ide o jeho vlastné nároky vychádzajúce zo súkromného používania jeho vlastného facebookového konta. Prináleží však Oberster Gerichtshof, aby to overil.

Podľa generálneho advokáta postavenie spotrebiteľa v zásade závisí od povahy a účelu zmluvy v čase jej uzatvorenia. Následná zmena by sa mala zohľadniť len vo výnimočných prípadoch. V prípadoch, keď sú povaha a účel zmluvy súkromné a podnikateľské, sa môže postavenie spotrebiteľa stále zachovať, pokiaľ sa podnikateľská zložka môže považovať len za okrajovú. Znalosti, skúsenosti, občianska angažovanosť alebo získanie určitej povesti z dôvodu súdnych sporov samy osebe nebránia v tom, aby sa daná osoba považovala za spotrebiteľa.

Generálny advokát navrhuje po druhé odpovedať tak, že spotrebiteľ, ktorý je oprávnený žalovať svojho zahraničného zmluvného partnera v mieste svojho bydliska, nemôže uplatňovať popri svojich vlastných nárokoch zároveň podobné nároky postúpené inými spotrebiteľmi s bydliskom v tom istom členskom štáte, v iných členských štátoch alebo tretích štátoch.

Podľa generálneho advokáta z predmetných ustanovení jasne vyplýva, že výhoda, ktorú majú spotrebiteľia, pokiaľ ide o právomoc súdov, je vždy obmedzená na konkrétnych a osobitných účastníkov zmluvy. Nebolo by v súlade s týmito ustanoveniami, ak by sa spotrebiteľovi umožnilo využiť túto výhodu v prípade nárokov, ktoré mu iní spotrebiteľia postúpili len na účely súdnych sporov. Rozšírenie tejto výhody by umožnilo zoskupiť nároky a zvoliť si pre kolektívne žaloby miesto najvýhodnejších súdov tým, že sa všetky nároky postúpia spotrebiteľovi s bydliskom v mieste daného súdu. Takéto riešenie by mohlo viesť k nárastu cielených postúpení v prospech spotrebiteľov v mieste akéhokoľvek súdu s priaznivejšou judikatúrou, s nižšími súdnymi nákladmi alebo väčšou právnou pomocou, čo by viedlo k nadmernému zaťaženiu niektorých súdov.

Generálny advokát Bobek pripúšťa, že kolektívne uplatnenie nárokov prispieva k účinnej súdnej ochrane spotrebiteľa. Ak je dobre navrhnuté a implementované, môže byť tiež prínosom pre súdny systém, napríklad znížením potreby paralelných konaní. Nie je to však úloha Súdneho dvora, aby vytváral kolektívne uplatnenie nárokov v spotrebiteľských veciach, ale prípadne skôr zákonodarcu Únie.

⁵ V roku 2011 pán Schrems podal proti spoločnosti Facebook Ireland 22 sťažností na írsku komisiu pre ochranu osobných údajov. V odpovedi na tieto sťažnosti vyhotovila uvedená komisia kontrolnú správu, ktorá obsahovala odporúčania pre spoločnosť Facebook Ireland a neskôr vyhotovila revíziu správy. V júni 2013 podal pán Schrems ďalšiu sťažnosť proti spoločnosti Facebook Ireland v súvislosti s programom sledovania PRISM, ktorá napokon viedla k zrušeniu rozhodnutia Komisie „Bezpečný prístav“ rozhodnutím Súdneho dvora vo veci [C-362/14](#), Schrems, pozri tlačové komuniké [117/15](#).

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106